

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/405/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812209404
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7812209404.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná Doc.JUDr. Branislav Fridrich, PhD, advokát a konateľ, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 14. januára 2013 č.k. 4C/157/2012-19 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava (ďalej len okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením zo dňa 14. januára 2013 č.k. 4C/157/2012-19 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Rožňava súdny poplatok za námietky zaujatosti vo výške 4.884 € (66 € x 74 spojených vecí) v lehote do 3 dní po právoplatnosti tohto uznesenia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa podala proti žalovanej Slovenskej republike žalobu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Okresný súd uznesením z 9. októbra 2012, č.k. 4C/157/2012-8 spojil na spoločné konanie vecí vedené pod sp. zn. 4C/157/2012, 4C/161/2012, 4C/164/2012, 4C/165/2012, 4C/173/2012, 4C/180/2012, 4C/181/2012, 4C/221/2012, 4C/233/2012, 4C/234/2012, 4C/237/2012, 4C/239/2012, 4C/242/2012, 4C/245/2012, 4C/256/2012, 4C/258/2012, 4C/261/2012, 4C/263/2012, 4C/264/2012, 4C/266/2012, 4C/277/2012, 4C/278/2012, 4C/279/2012, 4C/280/2012, 4C/285/2012, 4C/289/2012, 4C/290/2012, 4C/304/2012, 4C/313/2012, 4C/316/2012, 4C/320/2012, 4C/324/2012, 4C/331/2012, 4C/335/2012, 4C/339/2012, 4C/349/2012, 4C/368/2012, 4C/387/2012, 4C/390/2012, 4C/392/2012, 4C/397/2012, 4C/408/2012, 4C/411/2012, 4C/413/2012, 4C/416/2012, 4C/420/2012, 4C/424/2012, 4C/429/2012, 4C/434/2012, 4C/435/2012, 4C/446/2012, 4C/448/2012, 4C/455/2012, 4C/457/2012, 4C/465/2012, 4C/467/2012, 4C/468/2012, 4C/475/2012, 4C/487/2012, 4C/489/2012, 4C/498/2012, 4C/504/2012, 4C/505/2012, 4C/506/2012, 4C/508/2012, 4C/514/2012, 4C/524/2012, 4C/527/2012, 4C/529/2012, 4C/530/2012, 4C/533/2012, 4C/534/2012, 4C/539/2012, 4C/543/2012 s tým, že v ďalšom konaní sa budú viesť pod spisovou značkou 4C/157/2012. Žalobkyňa v každej veci vyššie uvedenej vzniesla námietku zaujatosti súdu a navrhla vylúčiť všetkých sudcov Okresného súdu Rožňava. Žiadala prikázať vec inému súdu z dôvodu, že všetci sudcovia okresného súdu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na ich pomer k veci, a k účastníkom konania. Pretože na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 4C/157/2012 bolo spojených 74 vecí, pričom v každej veci žalobkyňa vzniesla námietku zaujatosti, okresný súd vyrúbil súdny poplatok za každú námietku zaujatosti po 66 € (74 spojených vecí x 66 €) spolu v sume 4.884 €. Súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti účastníkom konania (v jednej veci) je reprezentovaný sumou 66 € podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len zák. č. 71/1992 Zb.). Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. októbra 2012 č.k. 3NcC/34/2012-16 sudkyňa JUDr. Iveta Farkašová

nebola vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4C/157/2012.

Okresný súd poukázal na to, že rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. marca 2011 sp. zn. II.ÚS 124/2011 bol vyslovený názor, že vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania o súdnom poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sa nevzťahuje (aj) na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa pol. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu (a to v každej zo spojených vecí osobitne), podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť. Uviedla, že nepodala námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p. Spoplatňovanie fiktívneho návrhu považovala za bezpredmetné. Podanie žalobkyne, ktoré okresný súd posúdil ako námietku zaujatosti a podrobil ju spoplatneniu, neobsahuje obligatórne náležitosti predpísané ustanovením § 15a ods. 3 O.s.p. pre námietku zaujatosti. Po obsahovej stránke nemohol súd posúdiť podanie žalobkyne a vyhodnotiť ho ako námietku zaujatosti. Žalobkyňa v úvode svojej žaloby uviedla skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania vecí vylúčení, lebo majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 O.s.p.). Okresný súd mal preto postupovať zákonným spôsobom a podľa § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 12 ods. 3 O.s.p. požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Vec musí byť prikázaná inému súdu preto, aby konanie bolo spravodlivé a vo veci samej rozhodoval nestranný zákonný sudca. Uviedla, že ak by aj súd mal zato, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a zákona č. 71/1992 Zb. (správne malo byť podľa „Sadzobníka súdnych poplatkov“, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb.) tvrdila, že žalobkyni nie je možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky. Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. je súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku oslobodené. Rovnako sa to týka poplatkov za podané návrhy vo veci samej, znalecké dokazovanie, či návrhy na vylúčenie sudcov. V zmysle ostatne citovaného ustanovenia žalobkyňa v konaní súdne poplatky neplatí.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že žalobkyňa podala včas odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym postupom.

Podľa § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním námietky zaujatosti účastníkom konania podľa osobitného predpisu.

Pretože v predmetnej veci sa konanie začalo 27.9.2012 (teda do 30.9.2012), je potrebné poplatkovú povinnosť posudzovať podľa zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30.9.2012.

Totíž zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bolo s účinnosťou od 1.10.2012 vypustené ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. Podľa prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1.10.2012, uvedeným v § 18ca zákona č. 71/1992 Zb., z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.9.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.9.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.9.2012.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom okresného súdu, že z hľadiska obsahového ide v podanej žalobe aj o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcom Okresného súdu Rožňava, o ktorej rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 19.10.2012, č.k. 3NcC/34/2012-16. Za správny považuje odvolací súd aj postup okresného súdu, keď vyrubil súdny poplatok za námietku zaujatosti podľa § 5 ods. 1

písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30.9.2012. Súdny poplatok vyrubil okresný súd v správnej výške vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade je spojených na spoločné konanie 74 vecí, pričom žalobkyňa vzniesla námietku zaujatosti v každej z nich. Teda podľa pol. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov v každej zo spojených vecí je súdny poplatok v sume 66 €, teda spolu 4.884 € (66 € +74 veci). V každej zo spojených vecí ide o samostatnú žalobu. Správne preto postupoval súd prvého stupňa, ak vyrubil súdny poplatok za všetky vznesené námietky zaujatosti v tomto spoločnom konaní tak, ako je to vyššie uvedené.

Odvolačný súd považuje za nepatričné tvrdenie žalobkyne, že súd konal aj napriek tomu, že nebola podaná námietka zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p.

K tejto námietke odvolačný súd považuje za potrebné uviesť, že v predmetnej veci z obsahu spisov vyplýva, že žalobkyňa podala všetky návrhy na začatie konania (žaloby) 27.9.2012 a vychádzajúc z ich obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p.) možno ustáliť, že žalobkyňa nimi uplatnila nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a navrhla tiež prikázať vec inému súdu, z dôvodu, že sudcovia Okresného súdu Rožňava sú z prejednávania a rozhodovania týchto vecí vylúčení so zreteľom na ich pomer k veci a k účastníkom konania. Ide teda o návrhy (žaloby) ako procesnoprávny úkon účastníka konania, ktorými žalobkyňa uplatnila tak nárok vyplývajúci z právneho vzťahu medzi účastníkmi konania (žalobkyňou a žalovanou), ale súčasne (vzniesla) uplatnila aj námietku zaujatosti.

V takomto prípade, z hľadiska spoplatnenia námietky zaujatosti, nevzniká vzťah medzi účastníkmi konania, ale vzniká vzťah osobitný finančno - právny (poplatkový) medzi poplatníkom a štátom, v ktorom návrh na začatie konania podľa § 79 ods. 1 O.s.p. nie je potrebný. Pre vznik tohto vzťahu je relevantné samotné uplatnenie námietky zaujatosti zo strany účastníka konania, pričom takáto námietka môže byť uplatnená buď samostatným podaním (v konaní, ktoré je už začaté) alebo môže tvoriť aj súčasť iného podania (tak ako v predmetných veciach bola uplatnená v návrhu na začatie konania - v žalobe). Prikázanie veci v zmysle § 12 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy len vtedy, ak súd nemôže vo veci konať, lebo jeho sudcovia sú vylúčení. Za takýchto okolností musí byť vec prikázaná inému súdu. Nutná delegácia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda „viazaná“ na ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p., z ktorého vyplývajú skutočnosti zakladajúce dôvod, pre ktorý je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Takáto námietka (a s ňou spojená nutná delegácia) nemôže byť predmetom samostatného súdneho konania, ale takého konania, ktoré sa vo veci už začalo na návrh (ako sa to stalo aj v predmetnej veci). Inak by sa sudcovia ani nemohli vyjadriť, či majú relevantný vzťah k veci, k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Bez konkrétnej veci, nemôžu byť ani účastníci konania, ani ich zástupcovia.

Možno ešte uviesť, že občianskom súdnom konaní súd spravidla rozhoduje o viacerých parciálnych otázkach významných pre konanie (o povinnosti poplatníka zaplatiť súdny poplatok, o námietke zaujatosti, o trovách konania, o svedočnom a podobne). O týchto otázkach ale nerozhoduje v nejakom samostatnom (súbežne prebiehajúcim) konaní, ktoré by začínalo osobitným návrhom. Rozhodovanie o týchto otázkach predstavuje integrálnu súčasť jednotného občianskeho súdneho konania, v ktorom je podaný jediný návrh na začatie konania - žaloba. Aj vtedy, keď súd rozhoduje o námietke zaujatosti vznesenej účastníkom (pokiaľ bola podaná) alebo o povinnosti účastníka (poplatníka) zaplatiť súdny poplatok, rozhoduje ako súd v konaní, ktoré začalo podaním návrhu na začatie konania (žaloby).

Námietka žalobkyne, že podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. nie je jej možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky, lebo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je od poplatkov oslobodené, nie je opodstatnená.

Odvolačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky podľa položky 17a sadzobníka súdnych poplatkov. Od povinnosti (za)platiť tento súdny poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p. Uvedený názor zaujal aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo dňa 30.3.2011 sp.zn. II. ÚS 124/2011. V tomto smere je vzáčne jednotná rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď uznesenia zo dňa 14.3.2013 sp.zn. 3Cdo 31/2013, zo dňa 11.3.2013 sp.zn. 3Cdo 102/2013, zo dňa 25.7.2013 sp.zn. 6Cdo 150/2013, zo dňa 30.10.2013 sp.zn. 6Cdo 305/2013, zo dňa 4.11.2013 sp.zn. 3Cdo 296/2013, zo dňa

20.11.2013 sp.zn. 4Cdo 289/2013, zo dňa 9.10.2013 sp.zn. 6Cdo 299/2013, zo dňa 5.12.2013 sp.zn. 3Cdo 225/2013, zo dňa 17.12.2013 sp.zn. 6 Cdo 417/2013 etc).

Z vyššie uvedených dôvodov, osobitne s poukazom na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky sú ďalšie odvolacie námietky žalobkyne v preskúmvanej veci nedôvodné.

Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje uznesenie súdu prvého stupňa odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.